

ЛІТЕРАТУРОЗНАВЦІВ

науково-практичної конференції

У цій же тематичній секції працювали фахівці нашого інституту, котрі представили свої дослідження означеної проблематики: доцент О.В.Пасічник ("Гетерогенність і контрверсійність персонажних систем у художніх моделях в'язнично-таборового світу: національні домінанти та універсальні парадигми"), доцент кафедри української мови і літератури І.М.Комінярська ("Інтровертивний автобіографізм прози Уласа Самчука"), викладачі коледжу О.А.Бончик ("Рецепція тоталітаризму в малій прозі Володимира Винниченка та Стефана Цвейга: погляд зсередини і ззовні") і Р.О.Дубровський ("У двох світах: громадянська лірика Галини Гордасевич періоду застою"), здобувач В.А.Якимович ("Імагологічний дискурс роману Марії Матіос 'Солодка Даруся' та повісті Діни Рубіної 'Камера наезжає!..'", а також наш випускник, а нині аспірант Житомирського ДУ ім.Івана Франка І.Б.Комінярський ("Авторська рефлексія в літературному творі (на матеріалі драматургії Джорджа Річі)").

Тема "Специфіка мовно-літературної та літературно-критичної творчості в підцензурних умовах" зацікавила більше трьох десятків науковців. Теоретичний аспект обраної проблематики розглядали А.С.Бугрій (Київський університет ім.Бориса Грінченка), М.М.Гнатюк (КНУ ім.Тараса Шевченка), С.А.Демченко, М.О.Дудніков (Криворізький університет), Ю.В.Должанська (Харківський НПУ ім.Г.С.Сковороди), І.В.Захарчук (Рівненський ДГУ), О.С.Мельникова (Маріупольський ДУ), В.Г.Фоменко (Луганський НУ ім.Тараса Шевченка). Предметом їх досліджень стала українська проза в умовах імперського простору, літературно-критична діяльність дисидентів, літературна ситуація в радянській Україні, міфи радянського історичного роману, особливості літературної цензури в тоталітарні часи тощо. Багато науковців вдалися до характеристики творчих пошуків і творчої долі митця в умовах заблокованої культури. Н.Ю.Акулова (Мелітопольський ДПУ ім.Богдана Хмельницького), О.Р.Баган, Л.О.Гулевич (Дрогобицький ДПУ ім.Івана Франка), О.М.Гандзюк (Східноєвропейський НУ ім.Лесі Українки), Н.А.Глушковецька, Ю.П.Коруняк (Кам'янець-Подільський НУ ім.Івана Огієнка), С.В.Жигун (Київський НУ ім.Тараса Шевченка), В.А.Клімачова (Чернівецький НУ ім.Юрія Федьковича), М.Б.Лановик (Тернопільський НПУ ім.Володимира Гнатюка), В.А.Маринчак (Харківський НУ ім.В.Н.Каразіна) аналізували життєві та творчі долі Івана Багряного, Миколи Устияновича, Григорія Косинки, Василя Стуса, Кліма Поліщука, Ігоря Калинця, Романа Кухаря й інших майстрів української писемності.

Кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології нашого інституту І.С.Коханська показала "радянське" прочитання Ернеста Гемінгвея.

Окрема група науковців вивчала "Інтелектуальні моделі спротиву імперським міфам і стереотипам у літературі". Вони характеризували релігійну екзистенцію в контексті соціалістичного реалізму (О.А.Бабабанова, Донецький ДПУ) і "католицьку літературу" як вище спротиву радянській ідеології (І.І.Дмитрів, Дрогобицький ДПУ ім.Івана Франка), міфологеми радянської літератури (Ю.В.Вишницька, Київський університет ім.Бориса Грінченка; Л.О.Бондар, КНУ ім.Тараса Шевченка; Г.О.Випасняк, Івано-Франківський НМУ; І.Д.Драч, Тернопільський ДМУ ім.І.Я.Горбачевського; І.Й.Набитович, Дрогобицький ДПУ ім.Івана Франка; І.І.Скрипник, Інститут літератури ім.Тараса Шевченка НАН України; О.А.Росінська, Макіївський ЕП), творчість і громадянські позиції українських письменників у протистоянні з владою (Т.Л.Шептицька, КНУ ім.Тараса Шевченка; С.О.Шемчишин, Н.Б.Савка, С.М.Новак, Дрогобицький ДПУ ім.Івана Франка; А.Є.Черниш, Сумський ДПУ ім.А.С.Макаренка; Н.З.Кучма, Т.М.Скуратко, Т.Б.Ємчук, Тернопільський НПУ ім.Володимира Гнатюка; О.П.Новик, Бердянський ДПУ; І.М.Онікієнко, Криворізький НУ) та інші. Згадані проблемні питання розглядалися через призму творчості І.Драча, Б.-І.Антонича, Н.Зборовської, М.Слабошпицького, Д.Віконської, В.Шевчука, В.Дрозда, Н.Кобринської, Г.Тютюнника, В.Стуса, М.Рудницького, С.Климовського.

Одна з тематичних секцій працювала над проблемою "Колоніальні та постколоніальні стани української літератури". Дослідники звернулися до особливостей постколоніального дискурсу в сучасному літературному процесі (Г.В.Бітківська, О.Я.Пухонська, Київський університет ім.Бориса Грінченка; Г.О.Дитина, Львівський НУ ім.Івана Франка; А.Д.Погорєлова, Ізмаїльський ДГУ; І.Л.Савенко, Луганський НУ ім.Тараса Шевченка), до проблем літературної творчості в колоніальних соціально-політичних умовах (І.Р.Голодюк, Прикарпатський НУ

ім.Василя Стефаніка; С.С.Журавльова, Бердянський ДПУ; О.М.Кирильчук, Рівненський ДГУ; У.М.Федорів, Львівський НУ ім.Івана Франка; Л.Г.Фоміна, Ізмаїльський ДГУ), до "національного прочитання" зарубіжної літератури в колоніальному і постколоніальному культурно-духовних просторах (Н.В.Жила, Мелітопольський ДПУ ім.Богдана Хмельницького; М.М.Калініченко, Рівненський ДГУ). Частина науковців аналізувала означену проблематику через призму творчості окремих українських авторів: Г.Тютюнника, Л.Мосендза, О.Теліги,

ховання другої половини XIX ст.". Кандидат філологічних наук Н.В.Янусь охарактеризувала "Патріотичні мотиви в поезії Олександра Неприцького-Грановського в контексті діалогу культур".

Тема "Міжкультурна комунікація і мовна особистість письменника" засвідчила особливий інтерес літературознавців до мовознавчої проблематики, загальний контекст якої знайшов своє відображення у дослідженні професора кафедри українознавства Львівського університету внутрішніх справ З.М.Бичка "Мовна ситуація у діяльності письменника періоду застою". Конкретизувалася тематика через окремі твори, а також через творчі особистості науковими розвідками багатьох фахівців. Зокрема, адвербіальні синтаксиси у поезії Ю.Клена (І.І.Бойко, Тернопільщина), порівняння як засіб творення емоційності С.Жаданом (В.А.Буда, ТНПУ ім.Володимира Гнатюка), співвідношення мови і мовчання у творчості Г.Чубая (О.А.Загороднюк, Львівський НУ ім.Івана Франка), досвід українського читання іншомовної літератури (О.В.Матвієнко, Донецький НУ), неповторність мовної особистості О.Палхольовської (Г.Д.Панчук, ТНПУ ім.Володимира Гнатюка), специфіка наративної організації тексту у повістях Ф.Дутка (О.М.Хомишин, Прикарпатський НУ ім.Василя Стефаніка), епістолярій Пав-

ла Тичини як форма вияву авторського буття (Т.О.Чепурняк, Кам'янець-Подільський НУ ім.Івана Огієнка). Особливу увагу була приділена феномену літературного перекладу як важливого фактора міжкультурної комунікації. Сюди спрямували свої дослідження Г.П.Євсєєва, М.М.Недогібченко (Придніпровська академія будівництва й архітектури), О.В.Мазур (Херсонський НТУ), О.В.Когут (Івано-Франківський НТУ нафти і газу). У цій секції з дослідженням "Мовні особливості сучасного молодіжного роману в українській та німецькій літературах (на матеріалі романів Л.Дереша, С.Ушкалова, Б.Леберта)" виступила асистент кафедри німецької філології нашого інституту Л.А.Свиридчук.

За матеріалами конференції буде опубліковано Збірник наукових праць.

Фото Тетяни КЛИМ'ЮК

ХУДОЖНІЙ АКЦЕНТ У НАВЧАННІ ТЕХНОЛОГІЙ

На засіданні спеціалізованої вченої ради у Національному педагогічному університеті ім.М.П.Драгоманова відбувся успішний захист асистентом кафедри теорії та методики технологічної освіти В.Ю.Цісаруком дисертаційного дослідження "Методика навчання художньої обробки деревини майбутніх учителів технологій" на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Робота виконана в згаданому університеті під керівництвом завідувача кафедри методики трудового і професійного навчання та декоративно-ужиткового мистецтва Дрогобицького ДПУ ім.Івана Фран-

доцент кафедри теорії і методики професійної підготовки НПУ ім.М.П.Драгоманова, кандидат педагогічних наук Д.В.Лебедев.

Актуальність дисертаційного дослідження обумовлена тим, що сучасні вимоги та завдання освітньої галузі "Технології" щодо виховання творчої особистості з високим рівнем естетичної культури акцентують проблеми, пов'язані з відповідною художньо-трудовою підготовкою вчителів технологій, які повинні мати розвинуті творчі здібності й естетичний смак, досконало володіти предметним матеріалом і віднаходити оптимальні шляхи та засоби вдосконалення творчої проектно-технологічної підготовки школярів у галузі декоративно-прикладного мистецтва. Більше того, недостатня розробленість у педагогічній теорії та низький рівень науково-методичного супроводу навчання студентів саме художньої обробки деревини зумовлює потребу оновлення змісту та вдосконалення методичних рекомендацій щодо його реалізації в умовах педагогічного вищого навчального закладу через теоретичне обґрунтування й апробацію змісту і методики навчання функціональної моделі професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів технологій у галузі художніх робіт з деревиною та ефективності методики реалізації такої моделі. Необхідно зазначити, що серед

літературних джерел, які стали теоретико-методологічною основою дослідження і розкривають теоретико-методологічні засади художньо-трудової підготовки учнівської та студентської молоді, названо науково-методичні публікації Б.А.Прокоповича,

Д.М.Скільського, М.С.Курача, науково-педагогічна діяльність яких пов'язана з нашим навчальним закладом.

Експериментальною базою дисертаційного дослідження стали навчально-виробничі структури Дрогобицького ДПУ ім.Івана Франка, Кременецького гуманітарно-педагогічного інституту ім.Тараса Шевченка, інших ВНЗ. В загальному, на різних етапах експерименту були задіяні більше 400 студентів і викладачів, учителів технологій загальноосвітніх шкіл, керівників художньо-прикладних гуртків і студій позашкільних навчально-виховних закладів Львівщини та

Тернопільщини.

Наукова новизна і теоретичне значення дисертаційної роботи полягає в тому, що в ній вперше систематизовано й узагальнено теоретичний і практичний досвід художньо-трудової підготовки студентів у педагогічних ВНЗ, визначено інтегративний характер змісту професійно-педагогічної підготовки вчителів технологій з художньої обробки деревини, а також збагачена методика діагностування рівня готовності майбутніх учителів технологій до здійснення художньо-проектної, техніко-технологічної та організаційно-методичної діяльності в умовах загальноосвітніх шкіл і позашкільних навчально-виховних закладів.

У практичному вимірі дисертаційне дослідження сприяє вдосконаленню змісту навчання студентів художньої обробки деревини через його організацію на інтегративній основі, а також програми спецкурсу "Технології художньої обробки деревини та методики їх навчання" з рекомендаціями викладачам щодо її впровадження.

У висновках автор дисертації наголошує на необхідності дальшого поліпшення системи професійно-педагогічної підготовки вчителів технологій у напрямі підвищення культурно-освітнього потенціалу всіх видів декоративно-ужиткового мистецтва та дидактично обґрунтованого відбору об'єктів творчої діяльності, формування професійно значущих якостей і ціннісних орієнтацій студентів у процесі художньо-трудової діяльності.

ка, доктора педагогічних наук, професора Л.В.Оршанського. Нашому науковцю опонували учений секретар відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України, доктор педагогічних наук, професор В.П.Тименко і